

1.3MICT

1.	3MICT	2
	ПРО ВСЕ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ ФОРМАТОРІВ	
	2.1. ВСТУП ДО РОЗДІЛУ ІІ	
	2.2. Терміни, що використовуються у програмі «Менеджер форматорів» та в інструкції до неї	3
	2.3. Коротко про основні переваги Форматорів	5
	2.4. Заповнення Форматорів даними розпорядників інформації	7
3.	ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ	9
	3.1. ВСТУП ДО РОЗДІЛУ ІІІ	9
	3.2. Послідовність стандартних дій при повсякденному використанні програми	10
4.	ПОШИРЕННЯ ПРОГРАМИ	14

2. ПРО ВСЕ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ ФОРМАТОРІВ

2.1. ВСТУП ДО РОЗДІЛУ ІІ

Незважаючи на стандарти, що були підготовлені Мінцифрою за підтримки проекту TAPAS у вигляді «Рекомендацій для оприлюднення наборів відкритих даних», проблема стосовно формування та публікації цих наборів на Єдиному державному порталі все ще залишається надзвичайно актуальною для переважної більшості органів місцевого самоврядування (ОМС). Так, в процесі оприлюднення понад 100 ресурсів в 74-х наборах даних, задекларованих Постановою КМУ № 835, представникам ОМС, незважаючи на вищеназвані, дійсно

корисні рекомендації, постійно доводиться стикатися з рутиною наступних дій:

- Копіювання на свій комп'ютер або в хмарне сховище передбачених відповідними рекомендаціями шаблонів таблиць для необхідних наборів даних.
- Організація чіткої навігації між уже скопійованими до себе шаблонами таблиць наборів даних для їх подальшого наповнення та актуалізації.

- » Виправлення помилок в інформації, що заноситься в шаблони таблиць відповідних наборів даних.
- Оприлюднення та систематичне оновлення вже підготовлених наборів на Єдиному державному порталі відкритих даних.

Безумовно, вищеназвана обставина дуже стримує так необхідне нам систематичне і всеосяжне оприлюднення відкритих даних державними структурами та органами місцевого самоврядування. Це, в свою чергу, потребує хоча б часткової автоматизації всіх перерахованих вище дій, яка, зокрема, і реалізована за рахунок даної програми «Менеджер форматорів» та застосовуваних в ній Форматорів у вигляді Google таблиць.

2.2. Терміни, що використовуються у програмі «Менеджер форматорів» та в інструкції до неї

Набір даних - сукупність, об'єднаної за певною ознакою інформації, котра складається з ресурсів у вигляді посилань або файлів з цією інформацією та з додаткових файлів, що ідентифікують даний набір і його ресурси для пересічних користувачів.

Ресурси - безпосередня інформація, заради якої був створений той чи інший набір даних. Кожен набір даних може містити один або декілька ресурсів, представлених в ньому у вигляді посилань або файлів з відповідною інформацією доступною для пересічних користувачів, зокрема, і через АРІ.

АРІ (інтерфейс прикладного програмування) - сукупність функцій, які використовуються розробниками ПЗ і просунутими користувачами для доступу до ресурсів наборів даних з метою здійснення тих чи інших вибірок, як при створенні програмних (Web) додатків, так і при проведенні аналітичих досліджень.

Паспорт набору даних - в контексті даної програми є окремим файлом, де розміщені докладні відомості про призначення, склад ресурсів, нормативноправове обтрунтування та ключові слова того чи іншого набору даних. Всі паспорти для наборів можуть формуватися в програмі автоматично а, потім переноситися на Єдиний державний портал за допомогою відповідної команди програми при створенні обраних користувачем наборів даних.

Описи ресурсів - в контексті цієї програми є окремими файлами, де вказуються назви ресурсів, їх призначення та формати. Описи всіх ресурсів в програмі можуть формуватися автоматично і, потім переноситься на Єдиний державний портал з допомогою відповідної команди програми при публікації обраних користувачем ресурсів.

Структура ресурсів - в контексті даної програми є окремим файлом, де для всіх ресурсів, які складають той чи інший набір даних, зібрані докладні відомості про назву їх колонок (полів), зміст, розміщуваної в них інформації, формат цієї інформації, вимоги щодо обов'язковості заповнення та умови валідації внесених в колонки значень. Цей файл може бути украй затребуваний, як пересічними користувачами при вивченні ними відповідних наборів даних, так і розробниками в процесі створення ПЗ що використовує дані з того чи іншого ресурсу. Тому, вищезгаданий файл в даній програмі формується автоматично при створенні наборів даних на Єдиному державному порталі.

Форматори - в контексті цієї програми є спеціальними Google документами (таблицями з декількома листами), котрі були сформовані на основі вже існуючих шаблонів таблиць, розроблених для стандартизації відображення ресурсів і описаних в офіційних Рекомендаціях щодо оприлюднення наборів даних. Головним призначенням Форматорів є розширення функціональності вищеназваних стандартних шаблонів таблиць, яке з одного боку дозволяє усунути типові помилки при внесенні даних в таблиці, а з іншого боку забезпечує доповнення цих даних заздалегідь асоційованої або один раз введеної інформацією. Отже, завдяки використанню Форматорів для тих чи інших наборів даних з боку розпорядників інформації:

- » Виключається необхідність копіювання та перетворення до потрібної форми необхідних їм стандартних шаблонів таблиць, описаних в вищезазначених рекомендаціях.
- > Істотно (на 70 80 відсотків) знижується обсяг тієї інформації, яка повинна вводитися для початкового оприлюднення та подальшої актуалізації наборів даних.
- > Усуваються типові помилки, пов'язані з різним поданням одних і тих же значень (м., місто), зі змішуванням різних форматів (тимчасових, географічних і т.п.), використанням різних розмірностей і т.д.

Менеджер форматорів - програма, яка по відношенню до розпорядників інформації дозволяє:

- Максимально спростити вибір та копіювання в індивідуальне хмарне сховище розпорядників тих Форматорів, паспортів і описів ресурсів, які входять в необхідні їм набори даних.
- > Забезпечити просту і наочну навігацію, як по наборах даних, так і по тих Форматорах і додаткових файлах, які зберігаються в цих наборах.
- Максимально автоматизувати заповнення паспортів та описів до ресурсів для всіх тих наборів даних, які зберігаються в індивідуальних хмарних сховищах розпорядників інформації.
- Повністю автоматизувати створення і актуалізацію наборів даних на Єдиному державному порталі
- Повністю автоматизувати публікацію та актуалізацію на Єдиному державному порталі тих ресурсів, які були сформовані на основі відповідної, внесеної в Форматори, інформації.

2.3. Коротко про основні переваги Форматорів

За рахунок використання довідників та стандартних можливостей всіх електронних таблиць скорочується обсяг введення початкової інформації, а також знижується ймовірність виникнення описок і помилок, пов'язаних з занесенням одних і тих же даних в різних варіантах. Також, завдяки використанню довідників, можна не звертаючись до сторонніх нормативів та законодавчих актів швидко і легко вибрати потрібну Вам інформацію і, тут же ввести її в необхідну комірку таблиці.

Малюнок 2.1. Приклад використання довідників в Форматорах

У разі, якщо з заголовка колонки в таблиці того або іншого Форматору Вам не зрозуміло, що саме заноситься в цю колонку, Ви завжди можете навести стрілку мишки на цей заголовок і отримати відповідну, вичерпну підказку.

Малюнок 2.2. Приклад підказок для заголовків колонок Форматорів

Якщо ті чи інші комірки в заповнених Вами рядках залишаться порожніми, то Вам вже не потрібно буде, слідуючи міжнародним вимогам, вручну набирати для кожної з цих комірок значення "null". Форматори зроблять це за Вас автоматично.

азва регуляторного акта	Дата набрання чинності регуляторним	Посилання на регуляторний акт у мережі	Посилания на друковану публікацію регуляторного	,	•		•	
	актом	Інтернет (URL)	акта		title	valid	accessURL	bibliographicCitatio
Обов'язново заповаючеться	Заповносться на россуд розпорядиния дажих	Обов'язково заповавенться	дания результация дення	результат еретворення	Про мінімальну суму орендного платежу за нерухоме майно фізичних осіб по місту Білгород-Дністровському	null	null	null
ро мінімальну суму орендного гежу за нерухоме майно фізичних по місту Білгород-Дністровському				еретворен	Про внесення змін до рішення Білгород-Дністровської міської	9275277		http://www.bilgorod-d. v.ua/page/proekt_rishe- ya_bilgorod-dnistrovsko miskoi_radi_pro_vneser
Про внесення змін до рішення ород-Дністровської міської ради № 473-V від 17.04.2008 р. "Про начення та встановлення орендної			http://www.bilgorod-d.gov.ua/pa ge/proekt_rishennya_bilgorod-d nistrovskoi_miskoi_radi_pro_vne sennya_zmin_do_rishennya_bilg		ради № 473-V від 17.04.2008 р. "Про визначення та встановлення орендної плати за землю в місті	null	null	ya zmin do rishennya Igorod-dnistrovskoj mi oj radi 473- vid 17 0-
плати за землю в місті			orod-dnistrovskoj miskoj radi 4 72- vid 17 04 2008 r					

Малюнок 2.3. Приклад того, як порожні комірки Форматорів згодом автоматично заповнюються значенням «null»

Також автоматично Форматори замінять, введені Вами в звичному форматі значення дати на їх міжнародний стандарт ISO 8601 (рррр-мм-дд).

Номер	Прізвище та ініціали	Дата рішення про взяття на облік	Номер рішення про взяття на облік	Дата рішення про включення до списку першочерговиків		identifier	name	recordDecisionDate	recordDecisionNumber	priorityDecisionDate
Обов'язново запованосться	Обов'язково заповаженться	Обов'язково запованочться	Обов'язково запованосться	Заповиюється на розсуд розпорядника даних	результат перетворення	1	Левковська Н. Ф.	1998-12-17	1157	1998-12-17
CONTRACTOR NAMED IN			(370)		рез	2	Любиченко О.Т.	2000-02-11	81	2000-02-11
1	Левковська Н. Ф.	17.12.1998	1157	17.12.1998	monem 60P	3	Борзоленко М. М.	2000-04-28	277	2000-04-28
2	Любиченко О.Т.	11.02.2000	81	11.02.2000	nep	4	Недбало А. І.	2000-11-16	778	2000-11-16
3	Борзоленко М. М.	28.04.2000	277	28.04.2000		- 5	Шатун В. В.	2001-04-19	213	2001-04-19
4	Недбало A. I.	16.11.2000	778	16.11.2000		Comment of the Commen		2002-04-25	A STATE OF THE PARTY OF THE PAR	2002-04-25
5	шатун В. В.	19.04.2001	213	19.04.2001						

Малюнок 2.4. Приклад того, як введені Вами дати перетворюються зі звичного Вам формату в формат ISO 8601 (рррр-мм-дд)

У разі, якщо Ви в колонку, яка приймає тільки числа, ввели текст, або ж, не дай боже, прізвище, ім'я або по батькові Вашого керівника написали з маленької літери, то комірки з такого роду помилками Форматори завжди помітять червоним.

Посада корівника	Підпорядкування (ідентифікатор юридичної особи)	Підпорядкування (якова юрждичної особи)	Perion	Patien
Обиском менямуния	Запиченносться на докум резоправления домен.	Saturation for the process promptomers posses	Обискорие запоментися	Заповенных на россуд респорациями диния.
Сежретар Билгород-Дистроесьної місьної ради			Одеська область	• Битород-Диктровський рейон
Sacrythers Michaele schoole s refirms (IANA-OCT) precionaless opravia	26275763	битород дистрояския міська рада	Одеська область	Бимород-Дистроеський район
<u> Argentop</u>	weapond.	Битород-Дністроеська міська рада	Сдеська область	• Бимород-Дистровський район
	Обигация экспиванных Секретар Болгород-Дистроескию міської ради заступних міського голови з питана дійльності виконарних органів	MODELETHENE COORD Other Instead International Section (Congress of the Congress of the Congre	Секретар Болгород-Дистроеська міська Заступния міського викономи доста до доста доста доста до доста доста до доста до доста до доста до доста до доста доста до до	Companies Comp

Малюнок 2.5. Приклад того, як комірки з введеними Вами некоректними значеннями в Форматорах автоматично позначаються червоним кольором

При редагуванні, доповненні або актуалізації даних в Форматорах, всі внесені зміни будуть тут же автоматично відображатися на відповідних ресурсах, що були Вами попередньо опубліковані на Єдиному державному порталі відкритих даних. Таким чином, Вам вже не потрібно буде оновлювати ці ресурси на порталі кожен раз після внесення в них змін. Це буде робитися відразу ж після внесення Вами змін в автоматичному режимі.

Малюнок 2.6. Приклад автоматичного відображення таблиці Форматора на порталі відкритих даних

2.4. Заповнення Форматорів даними розпорядників інформації

Як уже було згадано вище, кожен, сформований для того чи іншого ресурсу, Форматор ϵ Google документом (електронною таблицею з декількома листами), який за рахунок застосування довідників та регулярних виразів істотно знижу ϵ , як обсяг даних, що вводяться, так і ймовірність виникнення в цих даних помилок. У вищезгаданий Google документ найчастіше входять такі листи:

Введення даних - цей лист в Форматорах є єдиним змінюваним листом, за допомогою якого розпорядники інформації повинні формувати відповідні таблиці (ресурси) для того чи іншого набору даних. Всі інші листи Форматорів захищені і, можуть бути змінені тільки після узгодження з розробниками цього ПЗ. Що ж стосується вищезгаданого листа «Введення даних», то салатовий колір, в який спочатку пофарбовані всі його комірки, тут використовується просто щоб свідчити, що всі ці комірки є порожніми. Коли ж в будь-яку комірку вноситься значення, то ця комірка забарвлюється в білий колір (якщо значення є коректним), або ж в червоний колір (якщо значення є неправильним).

Результуюча таблиця - лист де ті значення, які були введені розпорядниками інформації на листку «Введення даних» автоматично модифікуються відповідно до вимог міжнародних стандартів та критеріїв прописаних в офіційних Рекомендаціях для оприлюднення відкритих даних. Фактично, на цьому листку розміщені ті дані, які у вигляді відповідного ресурсу для того чи іншого набору будуть відразу ж відображені (автоматично опубліковані) на <u>Єдиному державному порталі відкритих даних</u>. Реальна назва даного листа в складі конкретного Форматора, як правило, співпадає з ім'ям файлу самого ресурсу, опублікованого на порталі.

Довідники - даний лист є не у всіх Форматорах, але якщо цей лист існує, то він містить переліки стандартних варіантів заповнення тих чи інших колонок в таблиці на листку «Введення даних». Наприклад, якщо в складі вищеназваної таблиці є колонка, кожна комірка якої повинна містити назву того чи іншого адміністративно-територіального регіону, то при натисканні мишкою по комірках цієї колонки повинен випадати список, де можна буде вибрати потрібний Вам регіон. Таким чином, застосування довідників мінімізує час і знижує кількість можливих помилок при введенні даних в Форматори.

З метою максимального роз'яснення розпорядникам інформації специфіки заповнення таблиці на листку «Введення даних» у всіх Форматорах існують спливаючі (при наведенні мишки) підказки, які роз'яснюють призначення кожної колонки в цьому листку і то, як ці колонки потрібно заповнювати.

<u>Примітка:</u> При необхідності копіювання на лист «Введення даних» будь-якої інформації, що вже існує в Ваших **Excel** або **Libre Office Calc** файлах, Ви повинні спочатку скопіювати потрібний Вам масив даних з вищеназваних сторонніх файлів за допомогою **Ctrl** + **C**, а потім вставити його в потрібне місце

на листку «Введення даних» за допомогою таких команд в меню Google таблиць, як: «Редагувати» -> «Спеціальна вставка» -> «Вставити лише значення». Такі дії дозволять відразу ж виявити наявність можливих помилок у вставлених Вами на лист «Введення даних» значеннях, що буде позначено червоним кольором.

3. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ

3.1. ВСТУП ДО РОЗДІЛУ ІІІ

Як вже було зазначено в розділі «Про все, що стосується форматори» цієї довідки, програмний пакет (далі - програма) «Менеджер форматорів» спрямований на максимальну автоматизацію і спрощення роботи розпорядників інформації в сфері формування та оприлюднення відкритих даних.

Програма має віконний графічний інтерфейс з дворівневим меню, перший рівень якого складається з наступних пунктів:

- > Формування даних
- > Налаштування програми
- Публікація даних
- > Довідка щодо програми

Малюнок 3.1. Головне вікно програми «Менеджер форматорів»

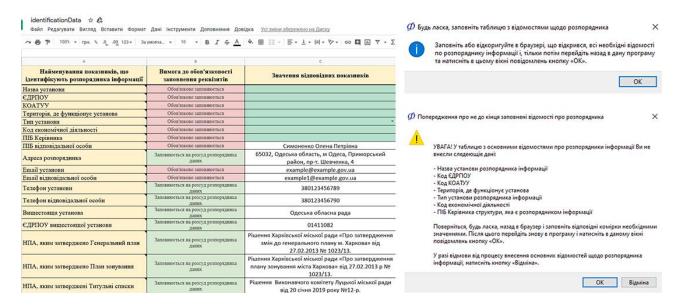

3.2. Послідовність стандартних дій при повсякденному використанні програми

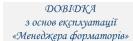
Відразу ж після інсталяції програми на Ваш комп'ютер в меню «**На- лаштування програми»** рекомендується по черзі запустити наступні дві команди:

1. Команду «Загальні відомості по розпоряднику», яка дозволить Вам занести в програму всі необхідні відомості про Вашу структуру, що є безпосереднім розпорядником інформації. Всі ці відомості в подальшому можуть бути використані, як самою програмою при автоматичному формуванні паспортів наборів даних та описів їх ресурсів, так і розробниками ПЗ з метою спрощення створення програмних додатків, що використовують ті чи інші набори даних.

Малюнок 3.2. Приклад вікон та діалогів, які повинні виникати при занесенні в програму загальних відомостей про розпорядника інформації

2. Команду «Відомості для оприлюднення даних», завдяки якій Ви зможете занести в програму Ваші індивідуальні коди для доступу до порталу data.gov.ua, а також інші відомості, які згодом забезпечуватимуть автоматизацію процесу публікації Ваших наборів даних.

основні коді	и РОЗПОРЯДНИКА ІНФОРМАЦІЇ, І	що дають йому мо	ЖЛИВІСТЬ ОПРИЛЮДНЕННЯ НАБОРІВ ДАНИХ НА ПОРТАЛІ DATA.GOV.UA
Наприклад, 8717cb76-d55c-466	ника інформації» вказується код 5d-9d2f-aaf5abd9c26c ядника інформації» вказується к	, який можна знайти в	в нижній частині лівої колонки сторінки з Вашими наборами даних на порталі data.gov.ua на назва установи, які можна знайти на сторінці з Вашим профілем на порталі data.gov.ua
АРІ ключ розпорядника інформації	4e7bd301-7364-4376-b2aa-db10	6e77de48f	
ID установи розпорядника інформації	bijiropod-dhictpobcbka-micbka-p	oada	
у відповідні поля з ва	ріантами п'ятьох відмінкових від	рамного (автоматично	oro) відмінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, рекування.
у відповідні поля з вај Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ	ріантами п'ятьох відмінкових від вації у НАЗИВНОМУ ВІДМІНКУ вації у РОДОВОМУ ВІДМІНКУ	рамного (автоматично мінювань необхідні ко Білгород-Дністровська Білгород-Дністровсько	oro) відмінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, регування. з міська рада її міської ради
у відповідні поля з вај Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ	ріантами п'ятьох відмінкових від ації у НАЗИВНОМУ ВІДМІНКУ вації у РОДОВОМУ ВІДМІНКУ вації в ОРУДНОМУ ВІДМІНКУ в	рамного (автоматично мінювань необхідні ко Білгород-Дністровська Білгород-Дністровсько Білгород-Дністровсько	oro) віднінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, регування. з міська рада її міської ради ю міського радою
у відповідні поля з вај Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ	ріантами п'ятьох відмінкових від ації у НАЗИВНОМУ ВІДМІНКУ вації у РОДОВОМУ ВІДМІНКУ ації в ОРУДНОМУ ВІДМІНКУ вації у ДАВАЛЬНОМУ ВІДМІНКУ [8	рамного (автоматично мінювань необхідні ко Білгород-Дністровська Білгород-Дністровсько Білгород-Дністровсько Білгород-Дністровській	oro) віднінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, регування. в міська рада ії міської ради но міської радою
у відповідні поля з вај Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ	ріантами п'ятьох відмінкових від ації у НАЗИВНОМУ ВІДМІНКУ вації у РОДОВОМУ ВІДМІНКУ ації в ОРУДНОМУ ВІДМІНКУ вації у ДАВАЛЬНОМУ ВІДМІНКУ [8	рамного (автоматично мінювань необхідні ко Білгород-Дністровська Білгород-Дністровсько Білгород-Дністровсько	oro) віднінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, регування. в міська рада ії міської ради но міської радою
у відповідні поля з вај назва установи розпорядника інформ назва установи розпорядника інформ	PIBHTAMH I THTON BIZIMIHKO BIC BIZIMIHKO BIC BIZIMIHKO BIC BICHINI POZOBOMY BIZIMIHKO E BIZIMIH BOPYZHOMY BIZIMIHKO E BIZIMI PIKO BIZIMIHKO E BIZIMI BIZIMIHKO E BIZIMI BIZIMIHKO BIZIMI	рамного (автоматичным інювань необхідні ко Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровсько Былгород-Дністровськ	oro) віднінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, регування. в міська рада ії міської ради но міської радою й міській раді
у відповідні поля з вај назва установи розпорядника інформ ВАРІАНТИ ВІДМІНОВАННЯ НА: 3 метою належного формуван	рівнтами п'ятьох віднінкових від ації у НАЗИВНОМУ ВІДМІНКУ [ї ації у РОДОВОМУ ВІДМІНКУ [ї ації у ОРУДНОМУ ВІДМІНКУ [ї ації у ДАВАЛЬНОМУ ВІДМІНКУ [ї ації у ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКУ [ї ЗВИ ТЕРИТОРІЇ, ДЕ ФУНКЦІОНУЄ ня паспортів наборів даних і їх р	рамного (автоматичным інінювань необхідні ко Білгород-Джістровська Білгород-Джістровсько Білгород-Джістровсько Білгород-Джістровські Білгород-Джістровські УСТАНОВА РОЗПОРЯ, УСТАНОВА РОЗПОРЯ,	эго) віднінювання назви установи розпорядника інформації, внесіть, будь ласка, регування. в міська рада й міської ради но міської радою й міській раді у міську раду
у відповідні поля з вај назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ Назва установи розпорядника інформ ВАРІАНТИ ВІДМІНОВАННЯ НА:	рівнтами п'ятьох віднінковис від ації у НАЗИВНОМУ ВІДМІНКУ [є ації у РОДОВОМУ ВІДМІНКУ [є ації в ОРУДНОМУ ВІДМІНКУ [є ації у ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКУ [є ації у ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКУ [є зви ТЕРИТОРІЇ, ДЕ ФУНКЦІОНУЄ из паспортів наборів даних і їх р і будуть формуватися набори до	ранного (автоматични инновань необхідні ко Білгород-Дністровська Білгород-Дністровська Білгород-Дністровсько Білгород-Дністровсько Білгород-Дністровсько С УСТАНОВА РОЗПОРЯ, ВСУДНЕННЯ В ВІЗВЕННЯ В УВЕТАНОВА РОЗПОРЯ, ВСУДНЕННЯ В ВІЗВЕННЯ В В ВІЗВЕННЯ В В В В В В В В В В В В В В В В В В В	регувания. 3 міська рада й міської ради но міської ради кі міській раді 3 міській раді 2 міську раду ДНИКА ІНФОРМАЦІЇ ТА В МЕЖАХ ЯКОЇ ПОВИННІ БУДУТЬ ФОРМУВАТИСЯ НАБОРИ ДАНИХ шлення можливих понилок в варіантах програнного (автоматичного) віднінювання назви хха, у відповідні поля з варіантами двох відмінюванх відмінювань необхідні корегувания.

Малюнок 3.3. Приклад діалогового вікна програми для занесення в неї відомостей, які в подальшому забезпечать оприлюднення відкритих даних на відповідному порталі

Потім, після внесення всіх необхідних відомостей за рахунок перелічених вище команд, Ви з загального диска до себе в автоматично надане індивідуальне сховище зможете вже здійснювати клонування заготовок (шаблонів) Форматорів разом з додатковими файлами по всім необхідним Вам стандартним наборам даних. Для цього потрібно скористатися відповідною командою «Експорт шаблонів» в меню «Формування даних».

Набори даних, для яких на загальному диску є нео	бхідні шаблони ресурсів	
☐ Титульні списки на проведення капітального та поточного ремонту, будівництва, реконструкції та благоустрою		
Комунальна власність		
□ Актуальні списки власників/орендарів місцевих земельних ділянок		
 Дані обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов (квартирний облік) 		
Перелік земельних ділянок, що пропонуються для здійснення забудови		
Перелік незадіяних земельних ділянок і майнових об'єктів (приміщень) комунальної форми власності, які можуть бу	ти передані в користування	
Перелік об'єктів комунальної власності		
Перелік об'єктів комунальної власності, що передані в оренду чи інше право користування		
Перелік об'єктів комунальної власності, які підлягають приватизації		
Планові та фактичні показники сплати за договорами оренди комунальної власності, а також за договорами розміще	ння тимчасових споруд та розміщення рекламних засобів	
Черга на отримання земельних ділянок із земель комунальної власності		
Місцеві ради		
Дані про депутатів місцевих рад, у тому числі контактні дані та графік прийому		
Поіменні результати голосування депутатів на пленарних засіданнях органу місцевого самоврядування		
Навколишне середовище		
Дані про зелені насадження, що підлягають видаленню, відповідно до виданих актів обстеження цих насаджень		
Результати радівшійного контролю		
Результати радіаційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд		
Результати радівційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ РОЗПОРЯДНИКИ ІНФОРМАЦІЇ		
Результати радівційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в ім. УСІ РОЗПОРЯДНИКИ ІНФОРРАЦІЇ Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з босу розпорядника інформації		
Результати радівшійного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ РОЗПОРЯДНИКИ ІНФОРМАЦІЇ Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядника інформації нформацій про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядниких		
Результати радівційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ Розпорядники Інформації Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядники інформації нформація про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітестура та містобудування		
Результати радівшійного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в індустрозпорядники Інформації УСТРОЗПОРЯДНИКИ Інформації Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненно з боку розпорядника інформації нформація про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітестура та містобудування Адресний ресстр		
Результати радівшійного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ РОЗПОРЯДІННІКИ ІНФОРМАЦІЇ Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядника інформації нформації про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Аркітестура та містобудування Даресний ресту		
Результати радівшійного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненно з боку розпорядники інформації нформація про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітектура та містобудування Архітектура та містобудування дані містобудівного хадастру, у тому числі геопросторові дані дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та складені акти		
Результати радівційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ РОЗПОРЯДНИКИ ІНФОРМАЦІЇ Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорадника інформації нформацій про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітектура та містобудування Дарсний рестра Дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та складені акті Бюджет та фінанси		
Результати радівшійного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядники інформації нформація про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітектура та містобудування Архітектура та містобудування При про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та складені акти Віоджет та фінанси Надходження і використання благодійної допомоги		
Результати радівційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ Розпорядінням Інформації Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлегають оприлюдненню з боку розпорядника інформації нформацій про систему обліку та види інформації, що зберітається розпорядником Архітектура та містобудування Дарсений рестра Дані містобудівного кадастру, у тому числі геопросторові дані Дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та складені акт Бюджет та фінанси Перелік розпорядників бюджетних коштів		
Результати радівційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в іжу Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в іжу Ромативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорадники інформації нформації про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорадником Архітектура та містобудування дарсенній ресстр Дані лістобудійного кадастру, у тому числі геопросторові дані дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та силадені акто Бюджет та фінанси Тарких устания благодійної допомоги Терелік розпорадників біоджетних коштів Терелік укладення догоєюрі та правочинних додатків, а також додаткові угоди та інші матеріали до цих договорів		
Результати радіаційного контролю Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд. Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлагають оприлюдненно з боку розпорядники інформації інформації інформації про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітектура та містобудування Архітектура та містобудування Дані містобудивного кадастру, у тому числі геопросторові дані дані достобудивання державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та складені акті Віоджет та фінанси Надходження і використання благодійної допомоги Перелік розпорядників біоджетник коштів Перелік розпорядників біоджетник коштів Перелік услядених договорів та правочинних додатків, а також додаткові угоди та інші матеріали до цих договорів Комунальнів власність		
Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд Устразпорядники інформації Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядники інформації нформації про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Архітектура та містобудування Даресний ресстр Дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та силадені акт Бюджет та фінанскі Надходження і використання благодійної допомоги Перелік розпорядникі обіоджених коштів Перелік укладення договоріт за правочинних додатків, а також додаткові угоди та інші матеріали до цих договорів Кольунальна власність Дані обліку громадан, які потребують поліпшення хитлових умов (квартирний облік)		
Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядники інформації Інформації про систему обліку та види інформації, що зберітається розпорядником Архітектура та містобудування Архітектура та містобудування Дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та силадені акт Бюджет та фінанси Надходження і використання благодійної допомоги Перелік розпорядників біоджених коштів Перелік укладених договоріт в правочинних додатків, а також додаткові угоди та інші матеріали до цих договорів Кольунальна власність Дані обліку громадан, які потребують поліпшення житлових умов (квартирний облік)		
Набори даних, шаблони ресурсів яких будуть продубльовані в інд УСІ РОЗПОРЯДНИКИ Інформації Нормативи, що затверджуються та відповідно до закону підлягають оприлюдненню з боку розпорядника інформації Інформації про систему обліку та види інформації, що зберігається розпорядником Адресний ресстр Архітектура та містобудування Адресний ресстр Дані пістобудівного кадастру, у тому числі геопросторові дані Дані про здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, у тому числі про плани перевірок та ссладені акт Бюджет та фінанси Надходження і використання благодійної допомоги Перелік розпорядникі в бюджетних коштів Перелік укладених договорів та правочнинних додатків, а також додатхові угоди та інші матеріали до цих договорів		Закрити це ві

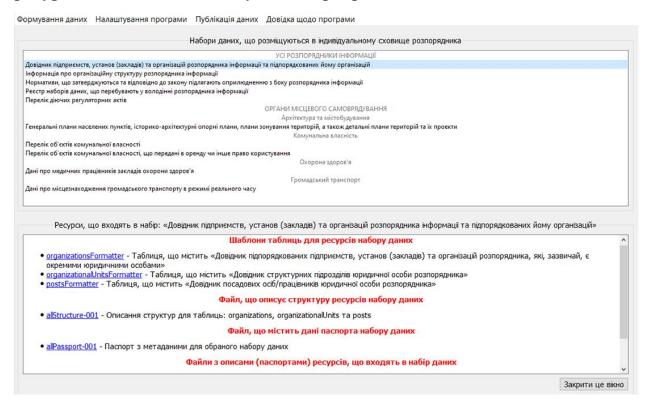
Малюнок 3.4. Приклад вікна програми, в якому проводиться клонування шаблонів Форматорів та інших файлів із загального диска в індивідуальне сховище розпорядника інформації

Після експортування шаблонів Форматорів та інших файлів необхідних Вам наборів даних можна переходити вже до безпосереднього наповнення та оновлення Форматорів за рахунок відповідної команди в меню «Формування даних». Найймовірніше, робота щодо наповнення та поновлення Форматорів буде займати у Вас до 99% всього часу використання даної програми. В рамках виконання команди «Наповнення або оновлення» Ви зможете модифікувати не тільки Форматори, а й паспорта наборів даних та описи ресурсів, що в них входять. Однак, це доцільно буде робити лише в тому випадку, якщо Вас не влаштовуватимуть ті тексти паспортів та описів ресурсів, які були автоматично сформовані програмою після виконання команд «Формування реєстру наборів даних» та «Формування реєстру ресурсів» в меню «Налаштування програми».

Малюнок 3.5. Приклад вікна програми, завдяки якому здійснюється доступ до будь-якого файлу того чи іншого набору даних з метою його модифікації

Дві перераховані вище команди по формуванню реєстрів можна виконати відразу ж після експортування шаблонів Форматорів для необхідних Вам наборів даних. Це дозволить Вам в рамках команди «Наповнення або оновлення» переглядати вже готові (автоматично сформовані) варіанти паспортів та описів ресурсів для відповідних наборів даних.

Слід пам'ятати, що якщо Вам все ж не сподобалися якісь із варіантів автоматично сформованих паспортів (описів ресурсів) і Ви внесли в ці файли свої зміни, то для того, щоб вони вступили в силу на порталі data.gov.ua, Вам з допомогою відповідних команд слід переформувати реєстр наборів даних (у випадку з паспортами) або реєстр ресурсів (у випадку з описами реєстрів).

Також можна занести всі необхідні зміни відразу в один захід для декількох паспортів наборів даних або для описів декількох ресурсів за допомогою відповідних команд «Редагування реєстру наборів даних» та «Редагування реєстру ресурсів» в меню «Налаштування програми». Але, знову ж таки, для однаковості інформації в реєстрах і в файлах паспортів (описів ресурсів), що розміщуються в наборах даних, після редагування реєстрів, їх бажано переформувати.

~ 6 7	100% → грн. %	.0 .00 123 = Times New	- 12 - B I & A	♦. ⊞ ⊞ -	= + + + N + B + co					
Назва палки на	бору даних									
A		0	D		· ·	0	н	1.	,	к
Назва папки забору даних	Ідентифікатор	Назва	Опис	Частота оновления	Ключові слова	Підстава та призначення збору інформації	Посилания на сторінку набору даних	Формати ресурсів	Відомості про мову інформації, яка міститься у наборі	Назва розпорядии
Обов'язково заповносться	Обов'язкию заповаюсться	Обос'языво заповяроеться	Обов'яздово заповяюється	Обов'язково заповиосться	Обов'язкого заповяюеться	Обов'язково заповяюеться	Обов'язкими заповжносться	Обов'язково заповаючения	Обов'язково заповяюються	Обов'язиля заповиюсть
all-001	1234567890-dovi dnik-pidpriemstv- ustanov-zakladiv- ta-organi-	Довідник підприємств, установ (закладів) та організацій білгород, Дистроської міскою ради та підпорядковних цій установі організацій	Набір містит три ресурси. Ограпізатоль — довідини підпорядкованих підпорядкованих підпорядкованих підпоряциств, угатнові (закладів) та організацій Білгород Динітровської місакої ради, що є окремими кормиривними сосбами. Ограпізатолаї підто далія Білгород Динітровської місакої ради. Розб. — довідник Білгород Динітровської місакої ради. Розб. — довідник Білгород Динітровської місакої відтород Динітровської місакої відтород Динітровської місакої відтород Динітровської місакої місакої білгород Динітровської місакої місакої білгород Динітровської місакої місакої білгород Динітровської місакої місакої білгород Динітровської місакої місакої білгород Динітровської місакої білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород Динітровської білгород	Щокварталу -	довідник, контакти, адреса, телефов, веб-сайт, ІМІ. ЄДР, ход ЕДРПОУ, центифікато, графік прийому, логотики, фото, підприжитель, організація, заклад, установа, підроділ, посади, структумній підрозділ, посадові особи	Закон України "Про державну ресстрацію коридинних соїб, фізничих осіб-підприсміці в та громадських формувань,	https://demo.ckan.org/dataset/ 1228567890-dousdnik-pidpriems to-ustanov-sakladiv-ta-organi-	CSV	Українська =	Білгород-Дністровська рада
all-002		Інформація про організаційну структуру Білгород-Дністровської міської ради.	Набір містить інформацію про організаційну структуру розпорядника відповідно до організаційно-розпорядного документа "Структура і штатна чисельність".	щороку -	структура, посади, підрозділи, штат, підрозділ, організаційна структура	Закон України "Про місцеві державні адміністрації", Наказ міністерства остиції України "Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах органах місцевого самоврядуванні		May to	Українська =	Білгород-Дністровська і рада

Малюнок 3.6. Приклад заповненого реєстру наборів даних, який відкривається за відповідною командою програми в окремому вікні браузера з метою редагування

~ 5 7	100% - грн. % .000 123	 ▼ Times New ▼ 12 ▼ 	BISA	田 53 - 三・÷	- D - V - Co 🖪 🖆 Y - Σ - Yμ -			
Назва папки наб	бору даних							
A	В	C	D	Ε	F	G	н	1
Назва папки набору даних	Ідентифікатор	Ідентифікатор ресурсу	Оригінальна назва ресурсу	Назва ресурсу	Опис	Формат ресурсу	Шлях до ресурсу на комп'ютері	Шлях до ресурсу через AI
Обов'язково заповяюсться	Обов'язково заповяюються	Обов'язково заповивосться	Обов'язково заповяюеться	Обов'язково заповяюється	Обов'язково заповяюеться	Обов'язково заповиюеться	Обов'язково заповяюеться	Обов'язково заповяюється
all-001	1234567890-dovidnik-pidpriems tv-ustanov-zakladiv-ta-organi-	039e8dbd-6ffb-47af-835b-d8a11 000a8a5	organizations	Organizations-2020	Ресурс містить ресстраційні та контакти дамі підпримсянь, устамо (заколадію, організацій Білгород, діністровської міської рада. У тому числі код ДРПОУ, навізу, отме, інформацію про поневоваження, керівника, логотип, посилання на офіційний веб-сайт, сторіння ко сидіанням медія, попиточу адрекч, аміг серіння ко сидіанням медія, политочу адрекч, аміг електронної пошти, комер телефону, дні й години прийомут зінше, Кожими замяском у таблиці є інформація про окреме підпримство, установу (захлад), організацію.	XLSX		
ali-001	1234567890-dovidnik-pidpriems tv-ustanov-zakladiv-ta-organi-	6d2440b4-49c4-47a3-8903-6ec4f 7246e4d	organizationalUnits	OrganizationalUnits	Ресурс містить дані про структурні підрозідім Білгород, Дінстроеском інскорі дади. У тому числі ідентифікатор, назву, опис, інформацію про повивоважения, керівника, посилання на веб-сторінку, поштову адресу, адресу електронної пошти, номер телефону, дій тодини прийому та інше. Комним записом у таблиці є інформація про окремий структурний підрозіділ.	csv		
all-001	1234567890-dovidnik-pidpriems tv-ustanov-zakladiv-ta-organi-	f3c5f6a9-78f7-41°7-bc75-2d478	posts	Posts	Ресурс містить дані про посадових осіб Білгород-Дністровської міської ради. У тому числі, ідентифікатор, прівище, між, по батькові, стать, посаду, фото, посилання на веб-сторінку, адресу електронної пошти, номер телефону, дні й години запиту таблиці є	csv		

Малюнок 3.7. Приклад заповненого реєстру ресурсів, який відкривається за відповідною командою програми в окремому вікні браузера для редагування

Після початкового наповнення Форматорів та наведення порядку з паспортами і описами ресурсів в Ваших наборах даних, можна переходити до створення аналогів цих же наборів і їх ресурсів на <u>Єдиному державному пор-</u> <u>талі</u>. Це робиться за допомогою відповідних команд «Створення наборів даних» і «Публікація ресурсів з форматори» в меню «Публікація даних». Варто відзначити, що дані команди, за винятком дуже рідкісних випадків, виконуються лише єдиний раз. Далі, всі зміни, які вносяться в Форматори, відображаються на порталі для відповідних ресурсів автоматично.

Так же рідко, а можливо і ніколи, Вам може знадобитися оновлювати паспорта та описи ресурсів наборів даних за допомогою відповідних команд «Оновлення паспортів наборів даних» і «Оновлення ресурсів з форматори» в меню «Публікація даних».

На завершення слід зазначити, що програмою передбачена видача близько 30-ти різних інформаційних повідомлень, які дозволять Вам чітко зорієнтуватися в тій чи іншій можливої ситуації. Фактично, завдяки цим повідомленням Ви могли б проігнорувати цю інструкцію (довідку) та відразу ж приступити до використання програми. Але, все ж, для комплексного розуміння можливостей даної програми, краще прочитати і цю інструкцію.

4. ПОШИРЕННЯ ПРОГРАМИ

Все Форматори, паспорта та описи ресурсів для тих наборів даних, які Ви клонуєте за допомогою програми собі в автоматично надаване індивідуальне сховище, фактично зберігаються в окремій папці на Google диску. Ця папка може розміщуватися або на диску, створеному під Ваш Google аккаунт, або на Google диску у розробників даної програми.

У першому випадку, можна розмістити папку на вже наявному у Вас Google диску. Але тоді Вам потрібно буде створити на цьому диску окрему папку для Форматорів та сформувати під цю папку спеціальний **json файл** з параметрами доступу потрібними для роботи програми. Також можна створити для Вас абсолютно новий Google аккаунт, де будуть розміщуватися тільки Ваші набори відкритих даних. При цьому якщо у розробників програми буде повний доступ до даного аккаунту, то вони зможуть самі створити відповідний, вищезгаданий json файл.

У другому випадку, розробники також самі на своєму диску створять окрему папку і відповідний іson файл, потрібний для роботи програми.

У будь-якому випадку, ті хто захоче скористатися повнофункціональної версією даної програми повинні будуть надати розробникам такі відомості про структуру (розпорядника інформації), під яку вони замовляють програму:

- 1. Назва установи розпорядника інформації
- 2. код ЄДРПОУ
- 3. код КОАТУУ
- 4. Територія, де функціонує установа
- 5. Код економічної діяльності
- 6. ПІБ керівника установи
- 7. ПІБ відповідальної особи щодо відкритих даних
- 8. E-mail установи
- 9. Е-таіl відповідальної особи

Після пересилки на E-mail: <u>lykich@te.net.ua</u> всіх перерахованих вище відомостей, Ви зможете отримати інсталяцію програми протягом 2-х тижнів.

Можливо, в перші кілька місяців, дана інсталяція буде поставлятися у вигляді Python коду, для запуску якого Вам знадобиться відповідний інтерпретатор.

Також, якщо держава не захоче взяти дане ПЗ під свою «опіку», то розпорядникам інформації, що отримали цю програму, доведеться платити щомісячну абонентську плату. Ця плата приблизно становитиме 50 - 70 гривень на місяць і використовуватиметься, як на оренду місця на Google диску, так і на консультаційно-технічне обслуговування розпорядників інформації щодо функціонування Форматорів та програмного забезпечення для них.